

М. А. Вознюк

Тенденції інвестиційно-інноваційного розвитку Львівської області

Проаналізовано динаміку інноваційного потенціалу Львівської області за 2009–2012 рр. та тенденції інвестиційно-інноваційного розвитку. Охарактеризовано особливості інвестиційно-інноваційного процесу на регіональному рівні та запропоновано шляхи підвищення ефективності інвестиційної діяльності.

Ключові слова: інвестиції, інновації, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал, інвестиційно-інноваційний розвиток, інвестиційно-інноваційний процес.

Постановка проблеми. Питання переходу України до інноваційної моделі розвитку привертає до себе дедалі більшу увагу науковців, політиків, представників практичного бізнесу. Стає все очевиднішим, що лише на цьому шляху національна економіка може зайняти пристойне місце у світовому ринковому середовищі. Адже рівень і динаміка розвитку інноваційних процесів є визначальним показником економічного стану країни, здатності членів суспільства до реальних ринкових перетворень за рахунок створення, впровадження, поширення та практичного використання нової техніки, продукції та сировини, освоєння новітніх технологічних процесів, сучасних методів організації виробництва, його матеріально-технічного забезпечення тощо.

Інноваційна діяльність опосередковує трансформацію нових ідей та знань в об'єкт економічних відносин. Визначення та урахування її особливостей є неодмінною умовою забезпечення ефективності економічної стратегії держави. Інвестиції й інновації – взаємопов'язані економічні категорії, без яких неможливий економічний розвиток країни. Разом з тим, ці сфери найбільше зазнали негативного впливу економічної кризи. На даний час склалася така ситуація, що інновації звелися до мінімального рівня, а інвестиції спрямовуються переважно у проекти з короткостроковими цілями.

Здійснення інновацій нереальне без вкладання інвестицій, і навпаки, капітальні вкладення мають мати інноваційний характер, оскільки недоцільно відтворювати основні засоби, що не відповідають сучасним технологічним вимогам. На сьогодні актуальними стають проблеми не лише відтворення інноваційної наукомісткої продукції, інноваційних підприємств, а й формування цілісних регіональних інноваційних систем, що потребує вивчення територіального вектора інноваційної складової в стратегічному розвитку продуктивних сил.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Значний внесок у розв'язання проблеми управління інноваційно-інвестиційною діяльністю зробили праці вітчизняних і зарубіжних учених і практиків: В. П. Александрової, Ю. М. Бажала, В. М. Геєця, М. І. Долішнього, А. С. Гальчинського, І. І. Лукинова, М. Г. Чумаченка та ін. Аналіз вітчизняних публікацій дає підставу стверджувати, що основну увагу в дослідженнях вітчизняних науковців-економістів присвячено питанням побудови активної інвестиційної та інноваційної політики держави, а також застосування важелів державного

регулювання цієї діяльності. Теоретичні засади дослідження впливу інвестиційних та інноваційних процесів на економічне зростання та основи фінансово-кредитного забезпечення цієї діяльності закладені в роботах відомих зарубіжних учених, а саме: Д. Кларка, Д. Норта, Б. Санто, Б. Твісса, Р. Нельсона, Й. Шумпетера та ін. Однак їхні теоретичні обґрунтування і прикладні розробки розраховані на країни з розвинутою ринковою системою господарювання і не цілком відповідають умовам вітчизняного розвитку, що становить значний науковий і практичний інтерес та потребує спеціальних досліджень.

Метою дослідження є дослідження тенденцій інвестиційно-інноваційного розвитку Львівської області та основних підходів до активізації інвестиційно-інноваційної діяльності на регіональному рівні.

Виклад основного матеріалу. Інноваційною діяльністю є сукупність заходів, спрямованих на створення, впровадження, поширення та реалізацію інновацій з метою отримання комерційного та/або соціального ефекту, які здійснюються шляхом реалізації інвестицій, вкладених в об'єкти інноваційної діяльності [2].

Інновації та їх інвестиції є невід'ємними складовими інноваційно-інвестиційного процесу, мета якого полягає в досягненні вищого рівня конкурентоспроможності товарної продукції і послуг та економіки в цілому. Інноваційно-інвестиційний процес – це поняття, яке поєднує в собі в єдиній цілісності два аспекти економічної діяльності, що зорієнтовані на постійний розвиток ринку, де зміна однієї інновації на іншу забезпечує узагальнюючий конкурентний процес. Інноваційна діяльність, спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок, зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг, інноваційно-інвестиційний процес повніше й чіткіше відображає економічну сутність і зміст інноваційного забезпечення розвитку економіки, а інноваційно-інвестиційний потенціал є комплексною характеристикою спроможності інноваційного розвитку економіки (окремого виду економічної діяльності, регіону), який включає всі види матеріальних і нематеріальних ресурсів науково-технічної та інноваційної сфери діяльності, інвестиційні ресурси на здійснення інноваційного процесу, інституціональні умови та організаційно-економічні механізми щодо забезпечення інноваційно-інвестиційного процесу з метою досягнення постійного зростання конкурентоспроможності національної економіки. Комплексний інноваційно-інвестиційний процес базується на відповідності вкладення інвестицій у створення інноваційного продукту та використання його у виробничій сфері з метою одержання інноваційної продукції [5].

Можна визначити основні фактори, що стримують розвиток інноваційної діяльності підприємств. Це нестача власних коштів, недостатня фінансова допомога держави, великі витрати на нововведення, високий економічний ризик, недосконалість законодавчої бази, тривалий термін окупності нововведень, відсутність коштів у замовників, брак інформації про нові технології, відсутність можливостей для кооперації з іншими підприємствами та науковими організаціями, брак інформації про ринки збуту, відсутність попиту на продукцію, відсутність кваліфікованого персоналу, несприйнятливості підприємства до нововведень [6, с. 47].

Особливо гостро відчувається ця проблема на регіональному рівні. Нинішній механізм активізації інвестиційно-інноваційної діяльності в

регіонах поки що не повною мірою відповідає сучасним вимогам і не має необхідної методологічної основи. Не відпрацьовано концептуальні питання та такі напрями, як формування джерел інвестиційних ресурсів у регіонах, становлення та розвиток системи управління інвестиційною діяльністю на регіональному рівні, функціонування повноцінних регіональних інвестиційних ринків тощо.

Нестабільна економічна ситуація негативно позначилася на інноваційній активності підприємств Львівської області. Так, за останні роки кількість інноваційно активних підприємств суттєво зменшились, а їхня частка станом на 1 січня 2013 р. залишилася на тому самому рівні, що й у 2000 р. – 13,4%.

Загалом на інноваційні заходи у 2012 р. промислові підприємства області витратили 280,6 млн. грн., що у фактичних цінах в 3,9 разу більше, ніж у 2006 р., але менше на 5,7% від рівня 2008 р. (рис. 1).

На одне підприємство, яке займалось інноваційною діяльністю у Львівській області у 2012 р., припало в середньому 2,77 млн. грн. інноваційних витрат (у 2011 р. – 1,6 млн. грн., в 2010-му – 1,4 млн. грн., у 2009-му – 2 млн. грн.). В Україні загалом витрати на одне інноваційне підприємство у 5,3 разу більші й становили в середньому 8,5 млн. грн., а серед регіонів за цим показником Львівщина посідає 19-е місце. Так, у Хмельницькій області на одне підприємство у середньому витрачається коштів у 9 разів більше, ніж у Львівській області, в Івано-Франківській області – у 18 разів. Серед регіонів Львівщини найвищий обсяг витрат у розрахунку на одне підприємство був у Моршині (15,4 млн. грн.), Стрию (3,9 млн. грн.), та Дрогобичі (3,3 млн. грн.).

В області існує низка галузей економіки, зокрема харчова промисловість, машинобудування, які є найперспективнішими для залучення капіталовкладень, а також мають наукову базу для впровадження інновацій. У минулому році найбільше інноваційних коштів було скеровано на підприємства з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води – 42,4% від загальної суми інноваційних витрат, з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів – 33,1%, целюлозно-паперового виробництва та видавничої діяльності – 12,3%.

Незважаючи на збільшення обсягів інноваційних витрат, спостерігається зменшення показників впровадження нових технологічних процесів, освоєння нових видів продукції та частки реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, про що свідчать статистичні дані табл. 1.

Вітчизняна дослідниця В. Чижова зазначає, що вищої ефективності інноваційної діяльності в регіоні можливо досягнути за рахунок поєднання

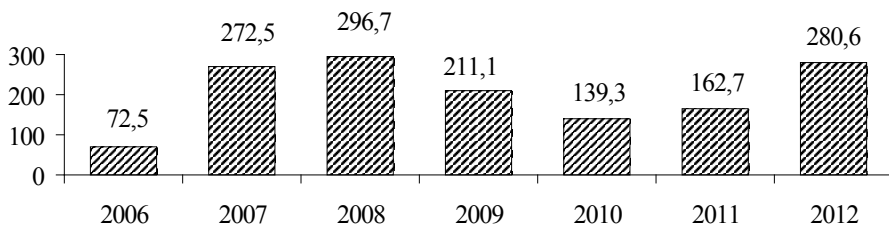

Рис. 1. Обсяг інноваційних витрат у промисловості Львівської області, у фактичних цінах, млн. грн. (Складено за даними Головного управління статистики у Львівській області)

Таблиця 1

Впровадження інновацій
на промислових підприємствах Львівської області у 2006–2012 рр.*

Роки	Впроваджено нових технологічних процесів, процесів	У т.ч. маловідходні, енергозберігаючі	Освоєно інноваційні види продукції, найменувань	З них нові види техніки	Частка реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %
2006	8	3	102	9	3,3
2007	54	31	190	52	6,5
2008	54	22	138	22	3,1
2009	56	19	152	37	3,5
2010	63	17	117	31	1,6
2011	39	9	119	15	1,5
2012	46	9	115	21	2,1

* Складено за даними Головного управління статистики у Львівській області.

взаємозалежних її складових – одержання високих досягнень у наукових дослідженнях, новостворених або вдосконалених конкурентоздатних технологій; організаційно-технічних рішень виробничого, адміністративного, комерційного та іншого характеру, які істотно поліпшують структуру та якість виробництва і соціальної сфери; з другого, – активізація інноваційної діяльності, яка спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок, що зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [5].

У цьому контексті слід, утім, зазначити, що навіть найдосконаліші засоби державної підтримки інноваційної діяльності виявлятимуть свою неефективність в разі збереження в країні макроекономічного середовища, не сприятливого для розвитку і поширення інновацій. З нашого погляду, фундаментальні причини такої низької ефективності державної політики в інноваційній сфері слід шукати в особливостях економічної ситуації, яка складається в Україні. Хронічне невиконання нормативних актів щодо активізації науково-технічної та інноваційної діяльності свідчить про наявність певних об'єктивних системних перешкод, без подолання чи принаймні врахування яких досягти ефективності інноваційної політики неможливо. Зазначені перешкоди призводять до руйнування цілісності інноваційного процесу, уповільнення розвитку та занепаду його складових. Насамперед, за таких умов потерпає елемент упровадження нововведень (попит на інновації), який, власне, й перетворює науково-технічний продукт на інновацію як таку. Відтак втрачається економічний ефект і від вкладень у фундаментальні і прикладні дослідження, хоча з 2004 р. спостерігається зростання обсягів та питомої ваги фундаментальних і прикладних досліджень в загальному обсязі виконаних наукових і науково-технічних робіт (табл. 2).

Слід звернути увагу, що за 2006–2012 рр. зросла сума витрат, спрямованих на виконання науково-дослідних розробок на основі використання винаходів та раціональних пропозицій винахідників (з 199,1 до 300,8 млн.

Таблиця 2

Обсяги та структура виконаних наукових та науково-технічних робіт у Львівській області впродовж 2006 – 2012 рр., тис. грн.

Роки	Всього у фактичних цінах	за видами робіт							
		фундаментальні дослідження		прикладні дослідження		розробки		науково-технічні послуги	
		сума	%	сума	%	сума	%	сума	%
2006	199163,9	57531,9	28,9	36395,9	18,3	85321,8	42,8	19914,3	10,0
2007	252888,1	75434,1	29,8	41497,1	16,4	114147,0	45,1	21809,9	8,6
2008	288669,1	94996,5	32,9	55176,0	19,1	107068,2	37,1	31458,5	10,9
2009	274695,9	93096,6	33,9	51913,7	18,9	106495,0	38,8	23190,6	8,4
2010	299596,0	108451,1	36,2	60204,1	20,1	104867,9	35,0	26072,9	8,7
2011	308330,8	106436,1	34,5	74973,7	24,3	96056,2	31,1	30864,8	10,0
2012	300802,4	125030,8	41,6	66272,2	22,0	75322,9	25,0	34176,5	11,4

* Складено за даними Головного управління статистики у Львівській області.

грн.), однак порівняно з 2011 р. спостерігається незначне скорочення. Більшість коштів спрямовано на фундаментальні дослідження, частка яких склала на початок 2013 р. 41,6%, тоді як на прикладні дослідження і розробки припало 41,6 і 22% відповідно, і ці показники мають тенденцію до зниження. Основними причинами зниження зацікавленості винахідників представляти результати своєї праці є застарілі механізми оплати та стимулювання, відсутність належного захисту інтелектуальної власності з боку держави.

Основною перешкодою на шляху інноваційного розвитку економіки на державному і регіональному рівнях, як правило, є хронічна нестача власних коштів у підприємств. Ця ж проблема є головним гальмівним фактором при переході до інноваційної моделі економічного розвитку й для України, розв'язання якої без коштів держави, підприємств, приватних інвестиційних компаній та фондів є практично неможливим.

На початку періоду незалежності України практично єдиним джерелом фінансування науково-технічного розвитку залишалися бюджетні асигнування та кошти децентралізованих фондів цільового призначення, які формувалися за адміністративно встановленими нормативами. Однак в Україні досі не знайдено дієвих засобів адекватної заміни застарілого механізму фінансування інновацій. В умовах постійного скорочення бюджетного фінансування інноваційних заходів держава фінансує в незначних обсягах переважно фундаментальні та довгострокові прикладні дослідження, що мають загальнонаціональне значення, а також міждержавні, загальнодержавні науково-технічні програми та проекти. Крім того, держава створює умови для фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт з різних джерел. Сьогодні в Україні основними джерелами фінансування інноваційної діяльності є: кошти Державного бюджету України та місцевих бюджетів; власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ; власні та позичені кошти підприємств; ресурси фінансово-кредитних організацій (банків, інвестиційних компаній, страхових компаній,

венчурних фондів та ін.); кошти фізичних осіб, а також інші джерела, які не заборонені чинним законодавством.

За результатами аналізу обсягів і структури джерел фінансування технологічних інновацій (табл. 3) можна стверджувати, що основним джерелом фінансування інновацій у Львівській області є власні кошти підприємств, частка яких за аналізований період зросла з 81,2 до 93,2%. На інші джерела фінансування інновацій припадала незначна питома вага.

Основними факторами, що можуть привабити іноземні інвестиції в підприємницький сектор Львівщини, є значний ринок збуту з величезними потенційними можливостями, дешевою робочою силою та окремими видами природних ресурсів. Потенційних інвесторів може привабити: така норма прибутку, яка б урахувала премію за ризик, інфляцію та інші негативні інвестиційні фактори; тимчасові низькі прибутки при забезпеченні інших цілей інвестування – закріплення на ринку, адаптація до регіональних умов підприємницької діяльності, тобто формування основи для отримання прибутків у майбутньому.

Для залучення потенційних джерел інвестування необхідно створити умови для їх трансформації в реальні джерела інвестиційних ресурсів та збільшення інвестиційної привабливості регіонів. Важливу роль у процесі інвестування в підприємницьку діяльність мають відігравати додаткові ресурси, що виникають в економіці внаслідок її ринкової трансформації (кошти від приватизації, використання можливостей внутрішнього та зовнішнього фондового ринків та небанківських фінансово-кредитних установ, від створення сприятливих економічних умов для залучення вільних грошових заощаджень, активізації процесів банківського інвестиційного кредитування, лізингу тощо).

Особливості інноваційного розвитку регіонів пов'язані з кількісними та якісними характеристиками продуктивних сил, що, своєю чергою, визначає вектор стратегічного розвитку регіону, тобто вибір стратегії розвитку і виходу на зовнішні ринки переважно сировинно-орієнтованої,

Таблиця 3

Обсяги та структура джерел фінансування технологічних інновацій у Львівській області впродовж 2006 – 2012 рр., млн. грн.

Роки	Загальна сума витрат	У тому числі за рахунок коштів							
		власних		державного бюджету		іноземних інвесторів		інших джерел	
		сума	%	сума	%	сума	%	сума	%
2006	72457,5	58855,2	81,2	4000,0	5,5	-	0	9602,3	13,3
2007	272507,9	174577,9	64,1	49634,6	18,2	1241,4	0,4	47054,0	17,4
2008	296662,2	253819,0	85,6	7155,9	2,4	2,4	0	35684,9	12,0
2009	211070,7	196764,5	93,2	4025,5	1,9	260,3	0,1	10020,4	4,7
2010	139335,4	92677,6	66,5	766,0	0,5	353,0	0,3	45538,8	3,3
2011	162676,8	146669,8	90,1	831,5	0,5	9659,8	0,6	5515,7	3,4
2012	280614,4	261419,4	93,2	830,0	0,3			18365,0	6,5

* Складено за даними Головного управління статистики у Львівській області.

або інноваційно-орієнтованої регіональної стратегії. Органами державної влади розроблено «Стратегію інноваційного розвитку України на 2010–2020 рр. в умовах глобалізаційних викликів» (далі – Стратегія). Ця Стратегія являє собою комплексну модель інноваційного розвитку України на основі чітко визначених стратегічних пріоритетів та ключових заходів. Головна мета Стратегії має конкретне кількісне визначення: забезпечити в зазначений термін (до 2020 р.) підвищення впливу інновацій на економічне зростання України в 1,5–2 рази порівняно з теперішнім часом. У Стратегії закладені такі основні пріоритети [3]: адаптація інноваційної системи України до умов глобалізації та підвищення її конкурентоспроможності; переорієнтація системи продукування інновацій на ринковий попит і споживача; створення привабливих умов для творців інновацій, стимулювання інноваційної активності підприємництва; системний підхід в управлінні інноваційним розвитком, інформатизація суспільства.

Особливої актуальності набувають питання залучення зовнішніх інвестицій, адже в поєднанні з внутрішніми вони прискорять інноваційний розвиток держави. До переваг, що зумовлюють розвиток інноваційних процесів на регіональному рівні порівнянні з національним, можна віднести такі особливості:

- сукупна близькість великої кількості виробників різних галузей, що своєчасно пропонують спеціалізовані товари і послуги та гнучко відповідають на зміни попиту;
- залучення регіональних суб'єктів в транснаціональні мережі, наслідком чого є ефект навчання;
- поява локальних фондів робочої сили з концентрацією специфічних навиків і форм навчання;
- культурна та інституційна інфраструктура, яка постійно виникає всередині і навколо промислових кластерів і яка дуже важлива для ефективної роботи єдиної локальної соціально-економічної системи;
- розвиток довіри між регіональними економічними суб'єктами.

Головними ознаками стратегії інноваційного розвитку регіонів мають бути:

- комплексність – націленість на всі сторони суспільного розвитку регіонів;
- націленість на довгострокові результати;
- узгодженість із державною стратегією суспільного розвитку та її складовими: економічною, політичною, екологічною, національною тощо.
- поєднання ринкової саморегуляції і державного управління [4].

Забезпечення інноваційного потенціалу регіону може відбуватися згідно з комплексом принципових положень: збільшення питомої ваги підприємств, організацій, що використовують інноваційний продукт за всіма видами економічної діяльності; щорічне зростання обсягів реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої продукції; значне скорочення термінів між науковими розробками та впровадженням їх у виробництво; щорічне збільшення відношення кількості впроваджених науково-інноваційних розробок до кількості виконаних на 3–5%; щорічне збільшення відношення кількості проданих ліцензій на об'єкти інтелектуальної власності до кількості придбаних; розробка і втілення в практику регіонального механізму надходжень до місцевого бюджету від інноваційної діяльності; збільшення виробництва та використання інноваційного продукту в організаціях,

підприємствах регіону, зокрема за видами економічної діяльності – промисловість, виробництво електроенергії, газу, води; будівництво, транспорт, дослідження та розробки, освіта, охорона здоров'я та соціальна допомога, а також інші види діяльності; збільшення прибутку від використання винаходів, корисних моделей, промислових зразків у регіоні.

Перш за все необхідно вирішити проблему системного, сформованого на основі чіткого визначення пріоритетів підходу щодо розвитку провідних галузей економіки на регіональному рівні, сформувати належну законодавчо-нормативну базу та розробити ефективні інноваційні програми, які б передбачали створення сприятливого економічного середовища для реалізації процесу «інновації – інвестиції» відповідно до інтересів усіх його учасників, що дасть змогу збільшити обсяги надходження ресурсів для реалізації інноваційних проектів.

Виходячи із першочергових завдань економічної політики, пріоритетними будуть ті напрями інвестування, які спроможні за порівняно короткий термін забезпечити відчутні зрушення в економіці регіону. Такими напрямками, наприклад, для Львівщини, є галузі і виробництва з: коротким терміном окупності (туризм і рекреація, легка, харчова промисловість); суттєвим мультиплікативним ефектом, тобто розвиток яких дає значний поштовх для економічного зростання супутніх виробництв (такими є, зокрема, виробництво складної техніки, машин, обладнання); значним експортним потенціалом і конкурентоспроможністю.

У структурі соціально-економічного розвитку держави повинні чітко визначатися державні та державно-регіональні пріоритети, які передбачатимуть фінансування як за рахунок державних інвестиційних ресурсів, так і залучення позабюджетних коштів та коштів місцевих бюджетів. До таких пріоритетів, на прикладі Львівської області, слід віднести: розвиток інтелектуально-духовного, освітньо-культурного потенціалу і створення на цій основі інноваційної моделі розвитку; забезпечення екологічної безпеки та розвитку в туристичній, курортній та лікувально-оздоровчій сферах; насичення внутрішнього споживчого ринку конкурентоспроможною продукцією, розвиток усіх сфер виробництва; розвиток зовнішньоекономічної діяльності, транскордонного співробітництва та розвиток співпраці в межах євро регіонів; розвиток ринкової інфраструктури.

Для підвищення рівня наукової та інноваційної діяльності необхідна побудова ефективної системи взаємодії освіти, науки і виробництва. Позитивною тенденцією вважається збільшення використання власних коштів підприємств на виконання наукових та науково-технічних робіт, хоча водночас зростає попит внутрішнього ринку на науково-технічну продукцію. Важливого значення набуває інтеграція науки, освіти та виробництва, що забезпечується за рахунок формування й підтримки діяльності інтегрованих науково-освітніх структур, науково-навчально-виробничих інноваційних центрів для консолідації зусиль і ресурсів, розвитку міжнародного співробітництва та кооперації тощо.

Висновки. Оцінюючи джерела фінансування інвестиційно-інноваційного розвитку будь-якого регіону та їх ефективність, можна зробити висновок, що по-перше, необхідно використовувати всі внутрішні інвестиційні можливості конкретного регіону, включаючи залучення місцевих дрібних інвесторів у пайові інвестиційні фонди тощо; по-друге, потрібно оцінювати ефективність іноземних інвестицій з точки зору їх вкладення саме в наукомістке виробництво, тобто в таке, що в змозі випускати

конкурентноздатну продукцію не лише на внутрішніх, але й на зовнішніх ринках (європейському і світовому). В результаті такого використання іноземних інвестицій за рахунок експорту конкурентоспроможної продукції регіон зможе одержувати валюту – джерело інвестування в подальший розвиток інноваційної діяльності в регіоні.

Щоб забезпечити досягнення стратегічної мети – стабільного соціально-економічного розвитку – необхідні нарощування інвестиційних ресурсів, послідовне збільшення частки капітальних вкладень у ВВП, поліпшення структури інвестиційних джерел та оптимізації напрямів їх вкладення. Потрібно забезпечити ефективну реалізацію довготермінової стратегії розвитку інвестиційного потенціалу, його ефективне використання, передусім для створення високопродуктивних робочих місць. Виходячи з цього, доцільно визначити цільову спрямованість інвестиційного розвитку підприємництва регіонів, оскільки в умовах переходу до ринку особлива увага зосереджується на шляхах ефективного соціально-економічного розвитку регіонів.

Список використаних джерел

1. Головне управління статистики у Львівській області. – Режим доступу : <http://www.lv.ukrstat.gov.ua>.
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 року. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / Авт.-упоряд.: Г. О. Андрощук, І. Б. Жилияєв, Б. Г. Чижевський, М. М. Шевченко. – К. : Парламентське вид-во, 2009. – 632 с.
4. Тульчинська С. О. Стратегія інноваційного розвитку регіонів України // Ефективна економіка / С. О. Тульчинська. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1246>.
5. Чижова В. І. Економічна сутність інноваційно-інвестиційного процесу як концептуальне відображення феномену інновації / В. І. Чижова // Продуктивні сили і регіональна економіка. – 2008. – Ч. 2. – С. 71-80.
6. Щербань В. М. Товарно-інноваційна політика : навч. посіб. / В. М. Щербань, Л. Л. Козубенко. – К. : Кондор, 2006. – 396 с.

Вознюк Н. А. Тенденции инвестиционно-инновационного развития Львовской области.

Проанализирована динамика инновационного потенциала Львовской области за 2009-2012 годы и тенденции инвестиционно-инновационного развития. Охарактеризованы особенности инвестиционно-инновационного процесса на региональном уровне и предложены пути повышения эффективности инвестиционной деятельности.

Ключевые слова: инвестиции, инновации, инновационная деятельность, инновационный потенциал, инвестиционно-инновационное развитие, инвестиционно-инновационный процесс.

Voznyuk M. A. Trends of Investment and Innovation Development of Lviv Region.

Innovational potential dynamics of Lviv region during the 2009-2011 years as well as trends of investment and innovation development are analyzed. The features of investment and innovation process on the regional level are described and the directions of investment activities efficiency improvement are proposed.

Key words: investment, innovations, innovation activity, innovative capacity, investment and innovation development, investment and innovation process.

Надійшло 12.06.2013 р.